

ग्रंथालयाची व ग्रंथपालाची आपत्ती / जोखीम व्यवस्थापनामध्ये भूमिका

Sau. Snehal Sachin Kulkarni

Librarian

Gokhale Education Society's Sir Dr. M.S.Gosavi College of Physiotherapy and Health Care Management, Nashik

काही नियंत्रण करण्यायोग्य आहेत. आपत्ती याचा अर्थ अचानक उद्भवलेल्या घटना. अशा घटना की ज्या मालमतेचे किंवा जीवनाचे विनाश किंवा नुकसान करीत असतात. अश्या या आपत्त्या नैसर्गिकरीत्या किंवा मानवनिर्मित असू शकतात. अश्या या आपत्तीपासून झालेल्या नुकसानाची परतफेड कशी करायची किंवा त्यासाठी केले जाणारे व्यवस्थापन म्हणजे आपत्ती व्यवस्थापन होय.

आपत्ती व्यवस्थापनामुळे घटनेचे धोके, नुकसान हे टाळता येते. नैसर्गिक आपत्ती जसे की, भूकंप, सुनामी, पूर, दुष्काळ, जंगलांमुळे लागलेली भीषण आग यामुळे आपल्या आज बऱ्याचश्या परिसरांमध्ये नुकसान झालेले आहे. तर रस्ते तुटतात, पूल पडतात, मोठमोठ्या इमारती कोसळतात, कित्येक पक्षी व प्राणी मृत्युमुखी पडतात. थोडक्यात नैसर्गिक व मानवनिर्मित आपत्तींमुळे जीवित हानी होते. त्यासोबत आर्थिक नुकसान सुद्धा होते. अश्या प्रकारे यापासून वाचविण्यासाठी व आपत्ती जीवन व आर्थिक हानीला रोखण्यासाठी एकमेव मार्ग म्हणजे आपत्ती व्यवस्थापन होय. ग्रंथालयांनाही पूर, भूकंप किंवा अन्य मानवनिर्मित आपत्तींना तोंड द्यावे लागते.

संदर्भसूची :

- १) https://instapdf.in/apatti_vyavasthapan/2019
- २) https://inmarathi.net/apatti_vyavasthapan_information-in-marathi-pdf/2018
- ३) <https://marathistudy.blogspot.com/2018/10/blogpost.html>
- ४) Varma, Sarita (2018), Measures for Disaster in Libraries
- ५) डॉ. बोडके प्रकाश : ग्रंथालये व आपत्ती व्यवस्थापन, ज्ञानगंगोत्री नोव्हेंबर २०१०, अं.क्र.२ (P. 43)